

Osvrt na izlaganje državne tajnice Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva gospođe

Tamare OBRADOVIĆ-MAZAL

na zasjedanju 11.sjednice Hrvatskog sabora 22.05.2009.g. prilikom rasprave o prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača, s konačnim prijedlogom zakona, hitni postupak, prvo i drugo čitanje, P.Z.E. br. 336.

Zakon o zaštiti potrošača ili Zakon o zaštiti trgovaca ???

Unatoč bojkotu Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva koji provodi Savez udruga za zaštitu potrošača Hrvatske radi nezadovoljstva sa stanjem na području zaštite potrošača u Republici Hrvatskoj, predstavnici Saveza su se odazvali pozivu da sudjeluju u radu, radne skupine za izradu i dopunu Zakona o zaštiti potrošača jer je to u interesu samih potrošača kako bi dobili što bolji i kvalitetniji zakon.

Točno je da je Ministarstvo gospodarstva rada i poduzetništva s nama ostvarilo dobru komunikaciju i našlo je sugovornika koji razumije probleme Ministarstva, ali nažalost to je bila samo jednosmjerna komunikacija jer niti jedan prijedlog Saveza udruga za zaštitu potrošača nije usvojen.

Čak naprotiv morali smo se boriti da Ministarstvo povuče svoj prijedlog kojim je htjelo uskratiti dosadašnja prava potrošača da mogu zamijeniti neispravan proizvod prije popravka. Da smo bili u pravu to je na kraju i potvrdio dopis ministra i potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske g. Damir Polančec.

Također je Ministarstvo gospodarstva rada i poduzetništva dalo prijedlog da se na opisu proizvoda ili deklaraciji ukine informacija o zemlji porijekla gdje su udruge ponovo digle svoj glas protiv takvog prijedloga, ali nas se uvjeralo da to traži Europska unija. Na aktualnom satu je g. Polančec ipak potvrdio da će se u zakonu naći zemlja porijekla.

Nažalost materijale za sastanke smo dobivali od danas do sutra pa smo tako materijale od 1. svibnja 2009.g. dobili e-poštom 7.svibnja 2009.g. , a poslani su iz Ministarstva u 14,22 sata s pozivom za sastanak 8.svibnja 2009.g.

Nismo upućeni iz kojeg razloga nam materijal nije poslan odmah po izradi jer mi smo volonteri koji dajemo svoje slobodno vrijeme da bi pomagali potrošačima.

Na tom sastanku je dogovoreno i u prijedlogu Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva je naznačeno da će na svakom proizvodu biti cijena kao i na polici (materijali se mogu vidjeti na web stranicama www.huzp.hr u rubrici zakoni) .

Opet je komunikacija bila jednosmjerna i na sastanku 13. svibnja 2009.g. donesen je novi prijedlog sitna mala promjena, a to je da će cijena biti na proizvodu ili polici, što znači da trgovac nije dužan označiti cijenu na proizvodu.

Također smo na istom sastanku dogovorili da se može prihvatiti naša primjedba prema članku 46. Zakona o zaštiti potrošača u slučaju kada davatelj usluge nije potrošaču dostavio potvrdu prethodne obavijesti iz članka 44. ovoga Zakona (ugovore, opće uvjete idr.), potrošač će imati pravo raskinuti ugovor u roku od **ŠEST MJESECI**.

Naravno u jednosmjernoj komunikaciji i taj dogovoreni prijedlog je Ministarstvo povuklo i ostavilo sadašnje stanje pa se dešava da davatelji telekomunikacijskih usluga daju potrošaču mogućnost da odustane od usluge u probnom roku u vremenu od 3 mjeseca, a već slijedeći dan ako potrošač nije raskinuo ugovor mora ga produžiti na 2 godine.

Koga štiti ovaj prijedlog zakona i sam zakon?

Umjesto da zakon štiti potrošača, zakon štiti trgovca koji nije dostavio sve potrebne dokumente i za nagradu dobio je još jednog novog potrošača koji ne može prekinuti ugovor.

Dostavili smo pedesetak prijedloga za izmjenu i nadopunu zakona. Sramotno, ali niti jedan nije usvojen.

Izigran je dogovor sa udrugama i koja je tu suradnja. Suradnja je bila samo s naše strane.

O cijenama se može samo reći da ima manje od 5% proizvoda na koje se ne može lijepiti cijena. Prvim Zakonom o zaštiti potrošača iz 2003.g. cijena je trebala biti na svakom proizvodu. To je derogirano uputom tadašnje pomoćnice ministra jer cijene na proizvode nisu trebali stavljati trgovci koji su imali mogućnost provjere cijene očitavanjem bar koda. Naravno to je pogodovalo svim velikim trgovinama, a mali dućani su imali cijene na svakom proizvodu i tu nije bilo problema.

Obveza isticanja jedinične cijene je bila i u dosadašnjem zakonu i primjenjivala se, a također je bila i predviđena kolektivna zaštita potrošača, samo je prijedlog Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva koji je ušao u zakon bio da se to primjenjuje tek kada Hrvatska uđe u Europsku uniju. Na taj smo problem odmah upozoravali, ali nije bio usvojen kao niti ovi sadašnji prijedlozi.

Govoreći o popravku proizvoda u primjerenom roku nigdje nije naznačeno što je primjereni rok za pojedini proizvod. Zašto bi bilo nemoguće utvrditi jedan rok u kojem bi se proizvod trebao popraviti. Pa to sada imamo u 90% jamstvenih listova i taj je rok 45 dana. Udruge samo traže da taj rok bude kraći. Mi se čak možemo složiti da ukoliko proizvod ne bude popravljen u roku 15 dana državni inspektori ispituju objektivnost ne popravka proizvoda, ali sada državni

1997. - 2007.g. DESET GODINA DJELOVANJA HUZP-a

Članice Saveza udruga za zaštitu potrošača Hrvatske:

Hrvatska udruga za zaštitu potrošača HUZP – Zagreb, Hrvatska udruga za zaštitu potrošača HUZP – Slavonski Brod, «Dalmatinski potrošač» Split, «Dubrovački potrošač» Dubrovnik, «Klub potrošača» Vodice, «Šibenski potrošač» Šibenik, Udruga za zaštitu potrošača Grada Samobora, Udruga za zaštitu potrošača komunalne djelatnosti – Solin i «Zadarski potrošač» Zadar, Potrošački centar Rijeka, Klub potrošača Vodice, Međimurski –Potrošač Čakovec, Centar za edukaciju i informiranje potrošača- Bilje

inspektori uopće nemaju zakonski temelj kako će provjeriti u kojem vremenu je proizvod trebao biti popravljen.

Ovakvim rješenjem u zakonu štite se trgovci, a ne potrošači, a zakon se zove „Zakon o zaštiti potrošača“.

Točno je da su proizvodi u akciji označeni, ali cijena proizvoda u akciji treba biti niža od redovite cijene što prema članku 19. Zakona o zaštiti potrošača, potrošač ne može provjeriti. Zato predlažemo da bude navedena i cijena prije akcije.

Dešava se da je cijena u akciji za proizvod kojem ističe rok trajanja i označen je akcijom, ista cijeni tog proizvoda s duljim rokom trajanja u redovitoj prodaji.

Zašto se štiti trgovca da tu cijenu nije dužan označiti, pa tako u krajnosti može zavaravati potrošača jer je proizvod prije akcije koštao 100 kuna, a u akciji 99,99 kn, a zakon je poštovan, a sniženja i akcije praktično nema.

Nažalost gospođa Tamara Obradović Mazal je u nekoliko navrata ponovila kako nije prihvaćeno sedam prijedloga udruga, ali to nije točno jer nije prihvaćen niti jedan od naših pedesetak prijedloga, a ovih sedam smo smatrali vrlo bitnim.

Ono što nas je najviše zabrinulo je to da gospođa Tamara Obradović Mazal nije upućena da Hrvatska udruga za zaštitu potrošača nije dobila u 2008.g. i 2009.g. niti jednu kunu za rad ureda i davanje savjeta potrošačima te jedva preživljavamo od članarine naših potrošača, a kamoli da smo podijelili 700.000,00 kn sa udrugom u Splitu.

Iznošenje takvih neistinitih podataka smatramo vrlo nekorektnim, ali to je i odraz suradnje Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva s udrugama o kojem se Ministarstvo hvali jer smo u Hrvatskoj udruzi za zaštitu potrošača i Dalmatinskom potrošaču volonteri koji rade u svoje slobodno vrijeme i bez naknade.

Na kraju nam gospođa Tamara Obradović Mazal zahvaljuje na potpori i podršci i svemu što smo izborili za potrošače, a Ministarstvo nije uvažilo niti jedan naš prijedlog pa nismo u mogućnosti uzvratiti takvom zahvalom za potrošače.

Tomislav Lončar

-član radne skupine za izradu izmjena i dopuna Zakona
o zaštiti
potrošača

-tajnik Hrvatske udruge za zaštitu potrošača

24.05.2009.

-tajnik Saveza udruga za zaštitu potrošača Hrvatske

1997. - 2007.g. DESET GODINA DJELOVANJA HUZP-a

Članice Saveza udruge za zaštitu potrošača Hrvatske:

Hrvatska udruga za zaštitu potrošača HUZP – Zagreb, Hrvatska udruga za zaštitu potrošača HUZP – Slavonski Brod, «Dalmatinski potrošač» Split, «Dubrovački potrošač» Dubrovnik, «Klub potrošača» Vodice, «Šibenski potrošač» Šibenik, Udruga za zaštitu potrošača Grada Samobora, Udruga za zaštitu potrošača komunalne djelatnosti – Solin i «Zadarski potrošač» Zadar, Potrošački centar Rijeka, Klub potrošača Vodice, Međimurski –Potrošač Čakovec, Centar za edukaciju i informiranje potrošača- Bilje